

Sygn. akt V KK 36/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **M. R.**,

skazanego z art. 178a § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 29 września 2020 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Z.

z dnia 26 marca 2019 r., sygn. akt VII Ka (...)

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Ż.

z dnia 9 października 2018 r., sygn. akt II K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej wymierzenia
skazanemu kary ograniczenia wolności za występki z art. 178a §
1 k.k. (pkt „1 b” sentencji wyroku) i w tym zakresie sprawę
przekazuje Sądowi Okręgowemu w Z. do ponownego
rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Ż. wyrokiem z dnia 9 października 2018 r., sygn. akt II K (...), uznał M. R. za winnego:

1. występku z art. 178a § 1 k.k., za który wymierzył mu karę 130 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych;
2. występku z art. 288 § 1 k.k., za który – na podstawie art. 288 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 37a k.k. wymierzył mu 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych.

Sąd, na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. oraz art. 86 § 1 i 2 k.k., połączył orzeczone wobec M. R. jednostkowe kary grzywny i w ich miejsce wymierzył mu karę łączną grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych. Orzekł także wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat, obowiązek zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu, świadczenie pieniężne w wysokości 5000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, a także obowiązek naprawienia szkody w całości przez zapłatę na rzecz J. M. kwoty 1600 zł.

Od tego wyroku apelację na niekorzyść oskarżonego wywiódł prokurator, który podnosząc zarzut rażącej niewspółmierności kary, wniósł o jego zmianę przez wymierzenie oskarżonemu kar ograniczenia wolności – za pierwszy czyn, w wymiarze roku – za drugi – 8 miesięcy, zobowiązując go do wykonywania w tych okresach nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin, a następnie wymierzenie kary łącznej ograniczenia wolności w wymiarze roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie.

Sąd Okręgowy w Z. wyrokiem z dnia 26 marca 2019 r., sygn. akt VII Ka (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił orzeczenie o karze łącznej grzywny, a za pierwszy z przypisanych M. R. czynów – na podstawie art. 178a § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 34 § 1 i 1a k.k. i art. 35 § 1 k.k. orzekł karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne. W pozostałym zakresie utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Od tego wyroku kasację na niekorzyść skazanego, w części zmieniającej wyrok Sądu pierwszej instancji w zakresie orzeczenia o karze, wniósł Prokurator Generalny, który podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenia przepisów prawa karnego procesowego – art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k., polegającego na tym, że Sąd Okręgowy w Z. , dokonując zmiany wyroku Sądu pierwszej instancji i orzekając wobec skazanego za popełnienie jednego z przypisanych mu czynów karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, nie określił wymiaru tej pracy w stosunku miesięcznym, w następstwie czego doszło do rażącej obrazu prawa materialnego, tj. art. 35 § 1 k.k., skutkującego niemożnością wykonania wyroku w zmienionej części.

Prokurator Generalny na podstawie tak sformułowanego zarzutu wniósł o uchylenie wyroku Sądu odwoławczego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym Sądowi Okręgowemu w Z. .

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna.

Zgodnie z art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k., każdy wyrok skazujący powinien zawierać rozstrzygnięcia co do kary i środków karnych, środków kompensacyjnych i przepadku. Orzeczenie kary ograniczenia wolności w formie określonej w art. 34 § 1a pkt 1 k.k., tj. polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, wymaga zatem wskazania w sentencji wyroku wymiaru godzinowego czasu pracy skazanego w stosunku miesięcznym.

Lektura sentencji zaskarżonego wyroku nie pozostawia wątpliwości co do tego, że takiego rozstrzygnięcia zabrakło. W orzecznictwie wskazuje się tymczasem, że uchybienie to nie może być zarazem konwalidowane w postępowaniu wykonawczym, a zatem określenie w wyroku tylko rozmiaru orzeczonej kary ograniczenia wolności, bez skonkretyzowania sposobu, w jaki winna być ona wykonywana, stanowi rażące naruszenie art. 34 § 2 pkt 2 k.k. i art. 35 § 1 k.k., które ma istotny wpływ na treść wyroku, ponieważ czyni go w praktyce niewykonalnym (*wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2011 r., II KK 18/11, LEX nr 960520; zob. też: wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2016 r., IV KK*

48/16, LEX nr 2075716 i z dnia 14 listopada 2016 r., III KK 268/16, LEX nr 2151431).

Z tego względu niezbędne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej wymierzenia M. R. kary ograniczenia wolności za występki z art. 178a § 1 k.k. i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w Z. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, w którym, jeżeli Sąd uzna za zasadne wymierzenie skazanemu kary ograniczenia wolności, w formie określonej w art. 34 § 1a pkt 4 k.k., wówczas – obok określenia czasu trwania tej kary – ustali miesięczny wymiar czasu pracy.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.